

Maar nooit heeft iemand getwijfeld aan den diepen ernst, die er bij Van der Leck achter zat, nooit heeft het gevoel van bewondering afgelaten om zóó consequent vasthouden aan een ideaal. Wij allen zijn veel van hem blijven verwachten, ook in den tijd, dat hij het moeilijkst was te verstaan; het is of wij voelden, dat hij toch op een dag uit de grauwe theorie zou treden om dan met nieuwe forsche kracht kunst te scheppen, niet meer cerebraal, maar uit de bron van zijn rijke ontroering. En nu lijkt het ontwaken begonnen. Nog vat hij het beeld samen in een minimum van lijntjes of blokjes, maar het beeld treedt toch weer duidelijker naar voren; er is een schuchter belijden van de zichtbare werkelijkheid. Met ander werk is in het Kunstzaaltje d'Audretsch in den Haag een en ander bijeen gebracht uit de jaren 1921—1926. Het beste voorbeeld van Van der Leck's streven is zijn „kalfje”. Een klein doek, met witten achtergrond waarop met enkele dunne zwarte lijntjes, in evenwicht gehouden door een paar kleurige blokjes, de kop van een kalf is geteekend of liever gestenografeerd. Met deze alleruiterste soberheid is toch een waarneembaar beeld verkregen, waarin zelfs een fijn sentiment niet ontbreekt. Merkwaardig is ook het grootere doek van een man en vrouw (1926), de man ernstig, de vrouw lachend. De gezichten zijn weergegeven met enkele strepen en stippen. Op dezelfde manier heeft hij een stilleven „Zonnebloemen” (1925) behandeld en „Lelies” (1922). Dit alles is knap, maar ik voel er nog te veel een koele vernuftigheid in; het blijft te veel een resultaat van meetkunstig overleg en ik verwacht daarom meer van een voortgaan in de richting van het wonderlijk-suggestieve landschap van met sneeuw overladen boomen uit 1924, dat óók strak is van vorm en waaruit ook alles is weggelaten, wat maar weggelaten kan worden, doch dat desniettemin trilt van ingehouden ontroering.

Er hangt ook ouder werk, waaronder drie kleine schilderijtjes uit 1907, van een prachtig-verstilde kleur en diepe innigheid. Ook toen al dwong hij zich tot soberheid, maar dit werk was nog picturaal. Zijn groote gevoeligheid is onder den dwang van het decoratieve begrip later te veel verborgen. Het zou mij niet verwonderen, als Van der Leck zich weer gestadig vrijer zou gaan uiten. Chassez le naturel, il revient en galop!

J. S.

WILLIAM DEGOUVE DE NUNCQUES, BIJ DE BOIS, HAARLEM.

Nadat wij in langen tijd geen nieuw werk meer van den Belgischen schilder William Degouve de Nuncques hadden gezien, toont J. H. de Bois' Kunsthandel in Haarlem ons nu een vrij groote verzameling van zijn werk uit de twee laatste jaren. De meeste dezer schilderijen zijn gedateerd 1922, 1923 en 1924, maar het schijnt, dat Degouve steeds